

DE OMGEVINGSJURIST

MAAKT UW BESTEMMINGSPLAN MILIEU-PROOF

locatiespecifiek
onderzoek spuitzonering
bedrijfslocatie Van Dam
Limmerweg ong.

De Omgevingsjurist

Groot Handelsgebouw Rotterdam Business Center
Weena 737, 3013 AM Rotterdam

T: 010 – 268 0689

www.omgevingsjurist.nl
info@omgevingsjurist.nl

Wie is Marian Harberink?

Marian Harberink is gespecialiseerd in de juridisch-planologische én milieutechnische doorwerking van milieu in het bestemmingsplan. Eén van haar specialisaties is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op open teelten en de hierbij behorende spuitzonering (spuitzones) en afstanden tot woningen. Ze adviseert met name gemeenten, adviesbureaus, projectontwikkelaars en boomkwekers over dit onderwerp. Daarnaast is ze gespecialiseerd in het verkorten van richtafstanden inzake de VNG brochure 'Bedrijven en milieuzonering'.

Naast veel praktijkervaring heeft ze hierover gepubliceerd in de juridische vakbladen Milieu & Recht (*'Intensief gewasbeschermingsmiddelengebruik bij open teelten', M en R 2011/38*) en Bulletin RO totaal (*'Spuitzones van boomgaarden en een goede ruimtelijke ordening' BROU 2010, nr. 6*) en het vaktijdschrift De Boomkwekerij (*'Let op de spuitzone rond boomkwekerijpercelen', 27 mei 2011*).

Ze heeft onder meer onderbouwingen gemaakt voor de gemeenten Overbetuwe, Nederbetuwe, Houten, Utrecht, Veldhoven, Wijk bij Duurstede, Tilburg, Rheden, Beuningen, Moerdijk, Hulst, Noordwijk, Uden en voor makelaars, projectontwikkelaars, kwekerijen, adviesbureaus en particulieren.

Auteur: Marian Harberink

Rapportage: 'Locatiespecifieke onderbouwing spuitzonering bedrijfslocatie Van Dam, Limmerweg ong, def. 20032020'

Let op! Op dit advies berusten auteursrechten. De tekst van dit advies mag uitsluitend gebruikt worden ten behoeve van deze opdracht. Niets uit dit advies mag worden gekopieerd of worden gewijzigd, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch hetzij mechanisch zonder voorafgaande toestemming van De Omgevingsjurist®. Het aanhalen van tekst uit dit advies is wel geoorloofd, mits de bron en de auteur worden genoemd. U pleegt plagiaat indien u zonder bronvermelding (copy paste) letterlijk tekst overneemt.

Gemeente Bergen
College van B&W
Postbus 175
1860 AD BERGEN

LOCATIESPECIFIEKE ONDERBOUWING SPUITZONERING

20 maart 2020

1. Aanleiding

Op twee agrarische percelen aan de Limmerweg ong. te Egmond Binnen is het de bedoeling om in juridisch-planologische zin een agrarisch bouwvlak te realiseren voor een bollenteeltbedrijf. Het bouwvlak is nodig om de gewenste bedrijfsbebouwing met bedrijfswoning te realiseren. Een bedrijfswoning met tuin kan als een gevoelige functie worden aangemerkt vanwege het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de omgeving van de nieuwe bedrijfslocatie.

Met het ruimtelijke besluit – vaststelling bestemmingsplan - moet worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening in de zin van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Rondom het plangebied liggen agrarische percelen die gebruikt worden voor bollenteelt. Ingevolge de geldende agrarische bestemming is dit gebruik van de gronden toegestaan. Vanwege deze mogelijkheid in het geldende bestemmingsplan kan spuitzonering vanwege het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen een rol spelen. Hierbij moet in beginsel worden uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden van de betreffende percelen¹.

In dit onderzoek is onderzocht of er ter plaatse van de beoogde bedrijfslocatie met bedrijfswoning al dan niet sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Tevens is onderzocht of er naastgelegen telers zijn die in hun bedrijfsvoering kunnen worden gehinderd door voornoemde bedrijfswoning.

2.1 Spuitzones en gevoelige functies

De toelating van gewasbeschermingsmiddelen in Nederland is Europees geregeld en aan strenge regelgeving onderworpen. In Nederland is het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) verantwoordelijk voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen². Het Ctgb³ neemt sinds 2014 bij de toetsing van toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen de blootstelling van toepassers, werkers, omstanders en tevens de blootstelling van omwonenden mee⁴. Daarmee wordt uitgegaan van een worstcase-benadering waarin de gewasbespuiting met het bestrijdingsmiddel dagelijks voor langere tijd plaatsvindt en waar omwonenden langdurig aan worden blootgesteld. De reden hiervoor is dat als een middel veilig is in een worstcase situatie, dan is het ook veilig in situaties waar minder blootstelling plaatsvindt.

Er gelden in Nederland echter geen wettelijke bepalingen over minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en nabij gelegen, voor

¹ ABRS 29 maart 2017, no. 201600689/1/R1.

² Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), 'Modellen om de humane blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen te berekenen: een stand van zaken', 2019.

³ <https://www.ctgb.nl/>

⁴ Brief van CTGB d.d. 4 april 2019 aan staatssecretaris van I&W en minister van LNV.

gewasbeschermingsmiddelen gevoelige objecten, zoals woningen met tuinen⁵. Vanwege mogelijk vrijkomende drift (verwaaiing van spuitvloeistof) bij het bespuiten van appel- en perenbomen (in een professionele boomgaard) wordt bij de besluitvorming inzake ruimtelijke ordening (bestemmingsplan en omgevingsvergunning) meestal een vuistregel gehanteerd om een afstand van 50 meter aan te houden tussen een fruitboomgaard en een gevoelige bestemming of functie. Dit is een in de praktijk gegroeide vuistregel en geen wetgeving.

De richtafstand van 50 meter die ook in de rechtspraak als beginselafstand wordt gehanteerd, heeft zijn oorsprong in het Streekplan 1996 van de Provincie Gelderland en is al meer dan 20 jaar oud. Relevant is te vermelden dat in die tijd de regelgeving met betrekking tot het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen beperkt was en er veel minder sprake was van toepassing van bijvoorbeeld driftreducerende spuitmethoden, zoals driftreducerende spuitdoppen, zoals thans is geregeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer⁶. Ook de hiervoor genoemde toelatingsprocedure van gewasbeschermingsmiddelen was veel minder streng en door minder regels omgeven dan thans het geval is. De rechtspraak houdt ondanks al deze verbeteringen in beginsel nog steeds vast aan voornoemde richtafstand van ruim 20 jaar geleden.

Gevoelige functies zijn plaatsen waar regelmatig en voor een groot gedeelte van de dag mensen verblijven of samenkomen. Een bedrijfswoning met tuin kan als zodanig worden aangemerkt⁷. Bij de richtafstand van 50 meter wordt ervan uitgegaan dat enerzijds de bedrijfsvoering van de agrariër niet wordt belemmerd en anderzijds dat er geen nadelige effecten optreden voor de gezondheid van de bewoners van de bedrijfswoning. De 50 meter afstand is echter een indicatieve en willekeurige afstand. Een verantwoorde afstand hangt onder meer af van het soort teelt ter plaatse en de plaatselijke omstandigheden. Drift afkomstig uit bijvoorbeeld een professionele appel- of perenboomgaard is door de aard van de bespuitingen, met name op- en zijwaarts gericht machinaal (onder hoge druk) spuiten en hoge spuitfrequentie op appels en peren veel intensiever dan bijvoorbeeld bij bespuitingen in de lage bometeelt of rode bessenteelt. Voor het betrokken bestuursorgaan bestaat zowel bij toepassing als afwijking van deze afstand een onderzoeksplicht⁸. Een kortere afstand is mogelijk, mits voorzien van een deugdelijke motivering⁹.

⁵ ABRS 6 juni 2018, 201704769/1/R1.

⁶ Zie de artikelen 3.78 e.v. van Activiteitenbesluit milieubeheer.

⁷ ABRS 11 september 2019, no. 201801829/1/R1, r.o. 17.

⁸ Artikel 3:2 juncto artikel 3:4 Awb en artikel 3.1.6 Bro en ABRS 31 augustus 2011, no. 200909137/1/R3, ABRS 18 mei 2011, no. 201001510/1/R1.

⁹ ABRS 6 juni 2018, no. 201704769/1/R1, r.o. 11.1

2.2 Beoogde bedrijfslocatie

De beoogde bedrijfslocatie voor het bollenteeltbedrijf is gelegen aan de Limmerweg ong, in Egmond Binnen. De percelen zijn kadastraal aangeduid als: gemeente Egmond aan Zee, sectie C, no. 2824 en sectie C, no. 2978. Op afbeelding 1 is de beoogde inrichting van het erf van de bedrijfslocatie te zien.

Afbeelding 1: ligging beoogd plangebied en agrarische percelen met bollenteelt (bron: Landschappelijk inrichtingsplan Petra van Duivenvoorde)

3.1 Onderzoek omvang spuitzone

Zoals hiervoor staat weergegeven is de in de praktijk gegroeide vuistregel van 50 meter indicatief en willekeurig. Dat betekent dat er onder omstandigheden gemotiveerd van kan worden afgeweken en er toch sprake kan zijn van een goede ruimtelijke ordening. Omdat elk geval anders is, dient dit per dossier te worden onderzocht en afgewogen. Dat is maatwerk. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) en onderzoek komen de volgende aandachtspunten naar voren:

1. wat wordt planologisch mogelijk gemaakt en geldende bestemming(en);
2. welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt;
3. wat zijn de effecten van de gewasbeschermingsmiddelen voor de mens bij blootstelling en het gebruik van driftreducerende middelen of maatregelen;
4. overheersende windrichting.

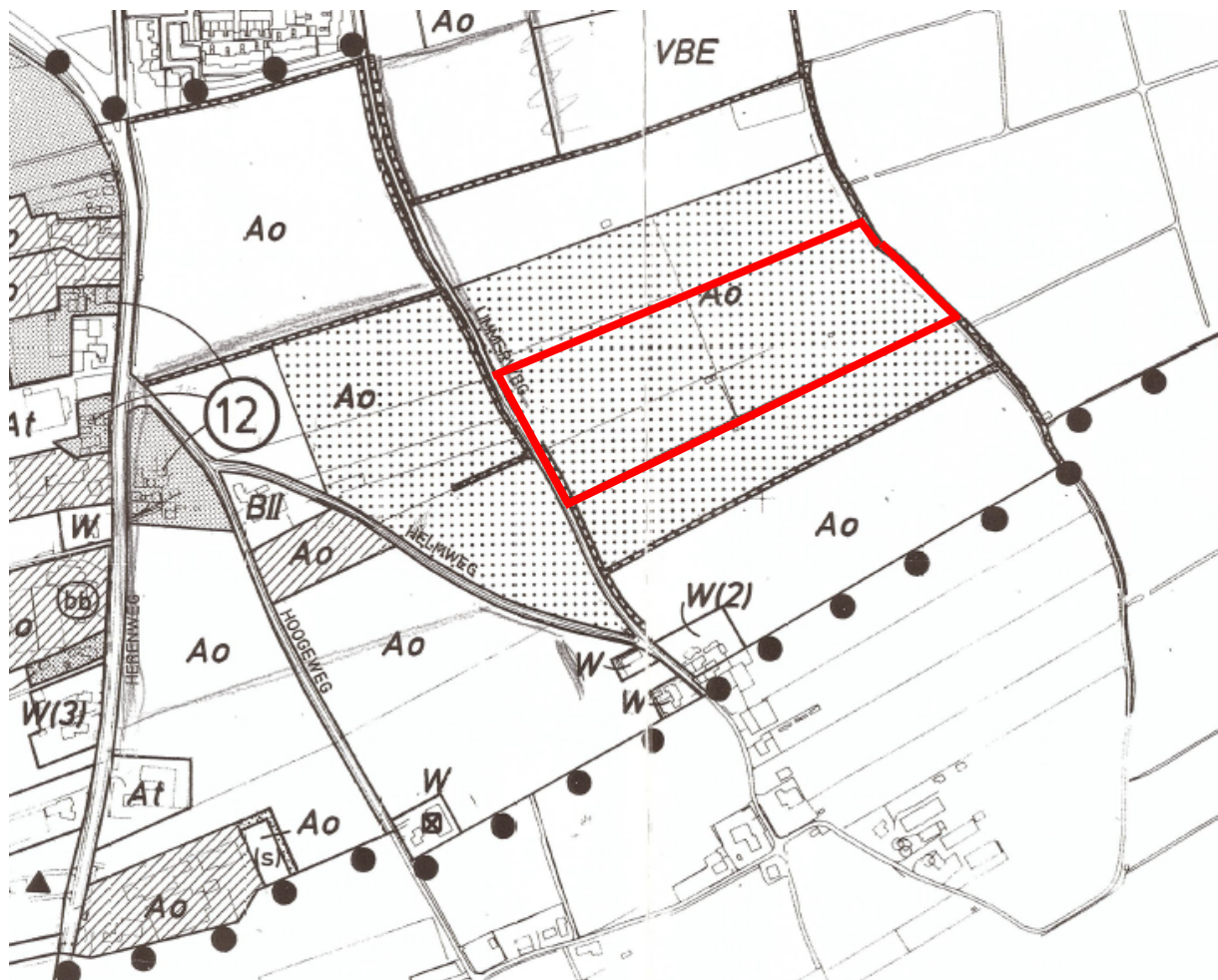
Aan de hand van bovengenoemde stappen wordt onderbouwd waarom in dit dossier al dan niet een kleinere spuitzone kan worden aangehouden dan 50 meter in verband met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Stap 1 Wat wordt planologisch mogelijk gemaakt en geldende bestemming(en)

Geldende en beoogde bestemming(en)

Voor de planlocatie en de omliggende agrarische percelen geldt het bestemmingsplan "Landelijk Gebied 1998" en zijn deze gronden bestemd als 'Open agrarisch gebied' (Ao) ingevolge artikel 5 van de planvoorschriften. Deze gronden zijn bestemd voor volwaardige agrarische bedrijven. Daarnaast geldt de aanduiding 'Archeologisch interessant gebied'. Ingevolge artikel 1, onder no. 22 wordt onder agrarisch bedrijf verstaan: "een bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van vee". Dit wordt onderscheiden in land- en tuinbouw op open grond, glastuinbouw en een niet grondgebonden agrarisch bedrijf. Fruitteelt op stam is op grond van artikel 5, eerste lid niet toegestaan.

In de nieuwe situatie krijgt de beoogde bedrijfslocatie eveneens een agrarische bestemming.

Afbeelding 2: uitsnede plankaart bestemmingsplan (tussen rood kader: percelen bedrijfslocatie)

Bij het bepalen van een verantwoorde afstand tussen een gevoelige functie en een agrarisch perceel waar open teelten zijn toegelaten, dient te worden gekeken naar wat het bestemmingsplan in juridische zin toelaat. Hierbij wordt in beginsel uitgegaan van een maximale invulling van de planologische mogelijkheden van de betreffende agrarische percelen. Indien het bestemmingsvlak open teelten tot aan de perceelsgrens toelaat, dan dient te worden gemeten vanaf de perceelsgrens (is meestal ook de rand van het bestemmingsvlak)¹⁰.

Ter relativering van dat uitgangspunt wordt opgemerkt dat er bij het bepalen van een verantwoorde afstand geen rekening hoeft te worden gehouden met de omzetting van bestaand gebruik van een agrarisch bedrijf en/of de agrarische gronden naar nieuw agrarisch gebruik in de toekomst, tenzij er

¹⁰ ABRS 24 juli 2002, no. 200103400/1.

een concreet initiatief is ingediend bij de gemeente¹¹. Tussen de verschillende vormen van het op grond van het bestemmingsplan toegestaan agrarisch grondgebruik zitten zeer grote verschillen. De vraag is of in onderhavig onderzoek elke vorm van toegestaan agrarisch grondgebruik onderzocht dient te worden. Nog afgezien van het feit dat dit in praktische zin ondoenlijk is, is het niet realistisch dat de eigenaren van de omliggende gronden het agrarisch grondgebruik ingrijpend gaan wijzigen naar bijvoorbeeld bometeelt. Dit is een geheel andere vorm van teelt dan bollenteelt. Ook zijn de soort bespuitingen van gewasbeschermingsmiddelen en intensiteit hiervan geheel anders: neerwaartse bespuitingen in de bollenteelt versus zij- en opwaartse in bijvoorbeeld de laanbometeelt. Verder is de teelt afhankelijk van de soort grond en de kennis van de specifieke teelt van de teler. Behalve de vereiste kennis van de betreffende teelt bij de teler zelf, vraagt dit ook langjarig werken op de betreffende grond. In dit geval zijn de agrarische functies in de omgeving van het plangebied specifiek gericht op de bollenteelt. Om die reden wordt uitgegaan van bollenteelt als worstcase scenario.

Stap 2 Welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en wanneer

Gezien het huidige gebruik van de agrarische percelen nabij het plangebied, wordt in dit onderzoek uitgegaan van neerwaartse bespuitingen, zoals gebruikelijk is in de bollenteelt. Van de bollenteelt is bekend dat dit een vorm van teelt is waar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen het meest intensief is van alle gewassen die neerwaarts worden bespoten¹². Deze spuittechniek (naar beneden spuiten) zorgt wel voor beduidend minder drift in de lucht dan opwaartse of zijwaartse machinale bespuitingen. In deze onderbouwing wordt uitgegaan van voornoemde teelt en de daarbij meest gebruikte gewasbeschermingsmiddelen.

In de bollenteelt worden zowel schimmelbestrijdingsmiddelen (fungiciden), onkruidbestrijdingsmiddelen (herbiciden) als insectenbestrijdingsmiddelen (insecticiden) gebruikt. Hoewel er geen specifieke middelen voor de bollenteelt zijn ontwikkeld – de markt is daarvoor te klein en de ontwikkelingskosten te hoog – zijn veel gebruikte middelen in gewasbeschermingsmiddelen asulam, chloorprofam, prochloraz, tebuconazool en carbendazim¹³. Een teler maakt een keus op basis van wat op een zeker moment het meest effectief is. Dat is afhankelijk van de periode van het jaar, de ziektedruk en de voorkeur van de teler.

Asulam dat hiervoor wordt genoemd, werd gebruikt ter bescherming van onder meer de onbedekte bollenteelt van hyacint, tulp, lelie, gezaaide zomerbloemen en bloemenzaadteelt. Dit middel was via een tijdelijke vrijstelling toegelaten. De toelating voor het middel is op 24 augustus 2019 vervallen. Om niet tot de doelsoorten behorende planten te beschermen was toepassing van het middel uitsluitend toegestaan indien op het gehele perceel gebruik wordt gemaakt van een driftreducerende techniek uit tenminste de klasse DRT95¹⁴. Dit laatste zijn doppen met een driftreductie van tenminste 95%.

Het toegelaten gebruik staat per gewasbeschermingsmiddel aangegeven in de wettelijke gebruiksvoorschriften die te vinden zijn in de toelatingendatabank van het Ctgb¹⁵.

¹¹ ABRS 26 september 2018, no. 201800884/1/R6.

¹² Onder meer RIVM 'Bestrijdingsmiddelen en omwonenden', Rapport 2019-0052, 2019.

¹³ Volgens RIVM (2019).

¹⁴ Zie 'Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de onbedekte bollenteelt van hyacint, [...] spinazie en de spinaziezaadteelt tegen onkruid, 2019', www.wetten.nl (geraadpleegd op 10 augustus 2019).

¹⁵ <https://toelatingen.ctgb.nl/toelating>.

Stap 3 Wat zijn de effecten van de gewasbeschermingsmiddelen voor de mens bij blootstelling en het gebruik van driftreducerende middelen

3.1.1 Algemeen

Uit onderzoeken van de Wageningen UR (WUR) blijkt dat de gezondheidsrisico's van gewasbeschermingsmiddelen voor omwonenden met name liggen bij opname van stoffen door de huid (dermaal risico)¹⁶. Door drift (verwaaiing van spuitvloeistof) kan de mens ongewenst in contact komen met gewasbeschermingsmiddelen. In het algemeen neemt de drift af naarmate de afstand toeneemt¹⁷. In de onderzoeken van de WUR is het maximaal dermale blootstellingseindpunt (AEL) vastgesteld op 100%. Overschrijding van dit eindpunt betekent dat de huidblootstelling van mensen aan bepaalde gewasbeschermingsmiddelen tot schadelijke effecten kan leiden voor de gezondheid. In de winter groenblijvende windhagen aan de rand van een perceel kunnen de hoeveelheid drift aanzienlijk beperken.

In 2019 is een omvangrijk onderzoek uitgebracht van een consortium van wetenschappers waarin voor het eerst zo uitgebreid de blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen in Nederland in kaart is gebracht, specifiek bij omwonenden van bollenvelden. In het algemeen blijkt uit het onderzoek dat naast opname van de huid en inademing, mensen stofdeeltjes met bestrijdingsmiddelen op hun kleding en schoenen mee kunnen dragen en dat mensen via het eten van groente en fruit uit eigen tuin bestrijdingsmiddelen binnen kunnen krijgen. De belangrijkste routes voor de blootstelling van omwonenden zijn verdamping van bestrijdingsmiddelen vanuit het bollenveld na de bespuiting en inname van bestrijdingsmiddelen via huisstof. Omdat de wind tijdens de bespuitingen niet gericht was op de huizen van omwonenden, werd in het veldonderzoek geen bijdrage via drift tijdens de bespuitingen waargenomen¹⁸. Dit laatste is ook goed gebruik bij telers. Er wordt vrijwel altijd gelet op de windrichting bij bespuitingen¹⁹. Het is namelijk ook in het belang van de teler dat de gespoten middelen op de gewassen terechtkomen, in het gebied van het gewas blijven en niet van het gebied afwaaien (behalve gezondheidsredenen ook vanwege de hoge kosten van arbeid (loonwerk) en kosten van gewasbeschermingsmiddelen).

Uit het onderzoek blijkt verder dat de blootstelling aan de onderzochte middelen bij de toelatingsprocedure niet te laag wordt ingeschat door het Ctgb: *“In de procedure voor de toelating van bestrijdingsmiddelen wordt beoordeeld of langdurige blootstelling aan een bepaalde concentratie van een bestrijdingsmiddel in de lucht leidt tot overschrijding van een risicogrens voor de gezondheid. Als dit het geval is, wordt het middel niet toegelaten. Voor deze beoordeling wordt, afhankelijk van het bestrijdingsmiddel, uitgegaan van een vaste concentratie van 1 of 15 microgram per kubieke meter lucht. De maximale luchtconcentraties voor alle bestrijdingsmiddelen op de OBO-meetlocaties waren minstens tien keer lager dan de bij de toelating gehanteerde vaste concentratie²⁰.”*

In het onderzoek zijn vier blootstellingsroutes voor omwonenden onderzocht: drift, verdamping, neergeslagen residuen bij huis en herbetreding van behandeld gewas²¹. Deze routes worden ook meegenomen in het model dat het Ctgb gebruikt bij de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen bij de toelatingsprocedure. Uit het onderzoek blijkt het volgende:

Drift

In het model dat ook door het Ctgb wordt gehanteerd, wordt rekening gehouden met een blootstelling van een persoon aan een vaste hoeveelheid drift op 2 meter afstand van het gewas. Hierbij wordt opname van de huid meegenomen als ook inademing. Verder blijkt (citaat RIVM 2019, p. 33): *“De OBO-meetresultaten werden op dit punt sterk bepaald door de weersomstandigheden tijdens het moment van spuiten. Telers kiezen bij voorkeur een spuitmoment waarbij de wind van de woningen af staat en dat is tijdens dit onderzoek ook zo gedaan. Dit betekende voor het OBO dat drift tijdens het spuiten niet direct bij de omwonenden terechtkwam.”*

¹⁶ Onder meer ‘Driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaarbespuitingen’, J.C. van der Zande en M. Wenneker, WUR, maart 2015).

¹⁷ Onder meer notitie ‘Driftarme doppen voor de teelt van opzetters in de laanbomenteelt’, PRI Wageningen UR en RIVM (2019), p. 23.

¹⁸ Volgens RIVM (2019), p. 27.

¹⁹ Dit praktijkgebruik van telers wordt ook bevestigd in RIVM (2019), p. 33).

²⁰ Volgens RIVM (2019), p. 29.

²¹ RIVM (2019), p. 32.

Verdamping

In het model dat ook door het Ctgb wordt gehanteerd wordt rekening gehouden met verdamping van middelen (citaat, p. 33): *"het EFSA-model gaat uit van een vaste concentratie bestrijdingsmiddel in de lucht (1 of 15 microgram per kubieke meter), die de hele dag aanwezig is. Tijdens de OBO-metingen waren de hoogste luchtconcentraties minstens tien keer lager dan de vaste waarde die bij de toelating wordt gebruikt als daggemiddelde concentratie, voor een toets op langdurige blootstelling."*

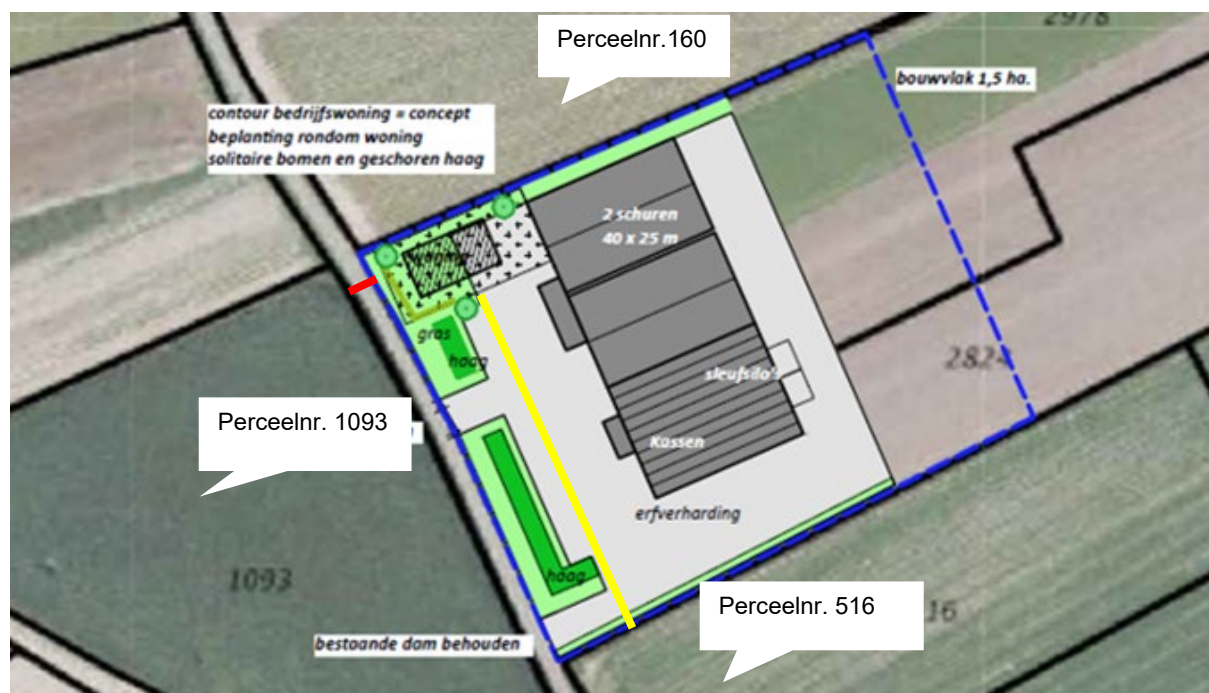
Ten aanzien van de aspecten 'neergeslagen residuen bij huis' en 'herbetreding van gewas' is door het RIVM geen onderzoek gedaan. Men adviseert daar vervolgonderzoek naar te doen. Zoals eerder vermeld worden deze aspecten bij de toelatingsprocedure door het Ctgb wel meegenomen.

Conclusie RIVM en Ctgb

Hoewel nooit alle risico's kunnen worden uitgesloten – 100% zekerheid bestaat niet - wordt in het onderzoek geconcludeerd dat er geen gezondheidsproblemen naar voren zijn gekomen die samenhangen met het wonen in de nabijheid van bollenteelt. Ook het Ctgb heeft gereageerd op voornoemd onderzoek²². Hun conclusie luidt: *"onderzoeken naar de blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen van omwonenden van landbouwgebieden laten zien dat onder realistische gebruiksomstandigheden de veilige grenswaarden niet worden overschreden. Dit betekent dat omwonenden geen gezondheidsrisico's lopen. Er is daarom geen reden om in te grijpen in de toegelaten middelen. De onderzoeken bevestigen dat de door het Ctgb gebruikte beoordelingsmethodieken en de daarin gehanteerde Europese modellen voor verspreiding van gewasbeschermingsmiddelen naar de omgeving (omwonenden, grond, moestuingewassen) robuust zijn: de feitelijke blootstelling is lager dan de berekende blootstelling bij toelating van de middelen."*

3.1.2 Beoordeling en toepassing op situatie

In het hierna volgende wordt aangegeven wat de huidige functies zijn en wat de afstand is tussen de beoogde tuin van de woning en de dichtstbijzijnde omliggende agrarische percelen.

Afbeelding 3: beoogd bedrijfsp perceel (tussen blauw kader) in relatie tot omliggende agrarische percelen

De afstand tussen het aangrenzende noordelijk gelegen perceel voor bollenteelt (perceelnummer 160) en het perceel van de beoogde woning is ongeveer 2 meter (meetbron: ruimtelijkeplannen.nl). Het perceel ten westen van de beoogde woning met tuin is perceelnummer 1093. De afstand tussen dit perceel en de rand van perceel 2978 is zo'n 7 meter (zie rode streep). Het perceel ten zuiden van de

²² Brief van 4 april 2019 aan staatssecretaris van I&W en minister van LNV.

planlocatie, nummer 516 ligt op meer dan 40 meter van de rand van de beoogde tuin van de woning (zie gele streep, afbeelding 3).

Afbeeldingen 4 en 5: foto's vanaf Limmerweg met uitzicht op de percelen nummer 160 (rode pijl) en bedrijfsperceel met nummer 2978 (blauwe pijl) (datum foto: 12-03-2020)

Afbeelding 6: foto van beoogde planlocatie (datum foto: 12-03-2020)

Afbeelding 7: uitzicht op perceel no. 1093 (nabij rode pijl) en beoogde planlocatie (nabij blauwe pijl)

3.2 Gewijzigde wetgeving

Sinds 1 januari 2018 is het Activiteitenbesluit milieubeheer gewijzigd ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij open teelten. Met deze maatregelen wordt onder meer de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar de omgeving (zoals omwonenden) beperkt in plaats van alleen naar het water. Hoewel de meeste telers in de bollenteelt al veelvuldig (verdergaande) driftreducerende spuittechnieken toepassen, zoals spuiten met driftreducerende doppen die een driftreductie tweebrengen van tenminste 95%, dient er vanaf voornoemde datum verplicht een driftreductie van tenminste 75% te worden bereikt voor het gehele perceel²³. Voor alle open teelten zijn de eisen aan driftreducerende maatregelen verscherpt en op het gehele perceel van toepassing verklaard in plaats van binnen een afstand van 14 meter vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam zoals dat voorheen gold. Dit geldt ook voor de bollenteelt. Op grond van het voornoemde dient elke (bollen)teler dus maatregelen te nemen die een driftreductie van tenminste 75% voor het gehele perceel tweebrengen.

Stap 4 Overheersende windrichting

De meest overheersende windrichting in Nederland is de zuidwestelijke richting. In onderhavige omgeving bij het dichtstbijzijnde weerstation Egmond aan den Hoef is echter de noordelijke en noordoostelijke windrichting de overheersende windrichting²⁴. Gezien de zuidelijke en westelijke ligging van de beoogde bedrijfswoning ten opzichte van de agrarische percelen met bollenteelt, is de kans op verwaaiing van eventuele drift richting de bedrijfswoning aanwezig. Dit ondanks het feit dat telers vrijwel altijd letten op de windrichting bij bespuitingen²⁵ en het ook van economisch belang is om niet te spuiten bij windrichtingen die van het spuitgebied afwaaien, mede de hoge kosten van arbeid (loonwerk) en kosten van gewasbeschermingsmiddelen).

Afbeelding 8: overheersende windrichting (bron: Windfinder.com)

Afbeelding 9: overheersende windrichting (blauwe pijlen) ten opzichte van planlocatie (nabij rode knop)

²³ Zie artikel 3.78a Activiteitenbesluit milieubeheer.

²⁴ Bron: windfinder.com (periode 01-2013 tot 10-2017)

²⁵ Dit praktijkgebruik van telers wordt ook bevestigd in RIVM (2019), p. 33).

4. Een goede ruimtelijke ordening

Zoals eerder is vermeld dient bij de besluitvorming inzake een ruimtelijk besluit te worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dit houdt bij het aspect spuitzonering in dat de bedrijfsvoering van omliggende gronden van telers niet mag worden belemmerd door de beoogde bedrijfswoning met tuin en dat ter plaatse van de woning een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig dient te zijn.

Zoals beschreven onder stap 3 blijkt uit het uitgebrachte onderzoek van het RIVM dat er geen gezondheidsproblemen naar voren gekomen die samenhangen met het wonen of verblijven in de nabijheid van bollenteelt. Dit is door het Ctgb bevestigd. Dit komt mede omdat telers in de regel niet spuiten bij harde wind of een windrichting richting woningen. Om eventuele drift of andere kansen op aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen in de woning zoveel als mogelijk uit te sluiten wordt geadviseerd om aan de noordzijde van de tuin van de woning een haag aan te planten met groenblijvende beplanting van tenminste 2 m hoog. Omdat groene hagen een driftreducerende werking hebben, kan op deze manier (vrijwel) uitgesloten worden dat er gewasbeschermingsmiddelen in de tuin of in de woning terecht kunnen komen. Aan de oostelijke zijde van het woonperceel is dit niet nodig, omdat de kans op drift hier zeer klein is vanwege de afschermende werking van de beoogde schuren (zie afbeelding 3).

Geadviseerd wordt om de haag als een voorwaardelijke verplichting op te nemen in de planregels van het bestemmingsplan. Onder de hiervoor genoemde omstandigheden wordt geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

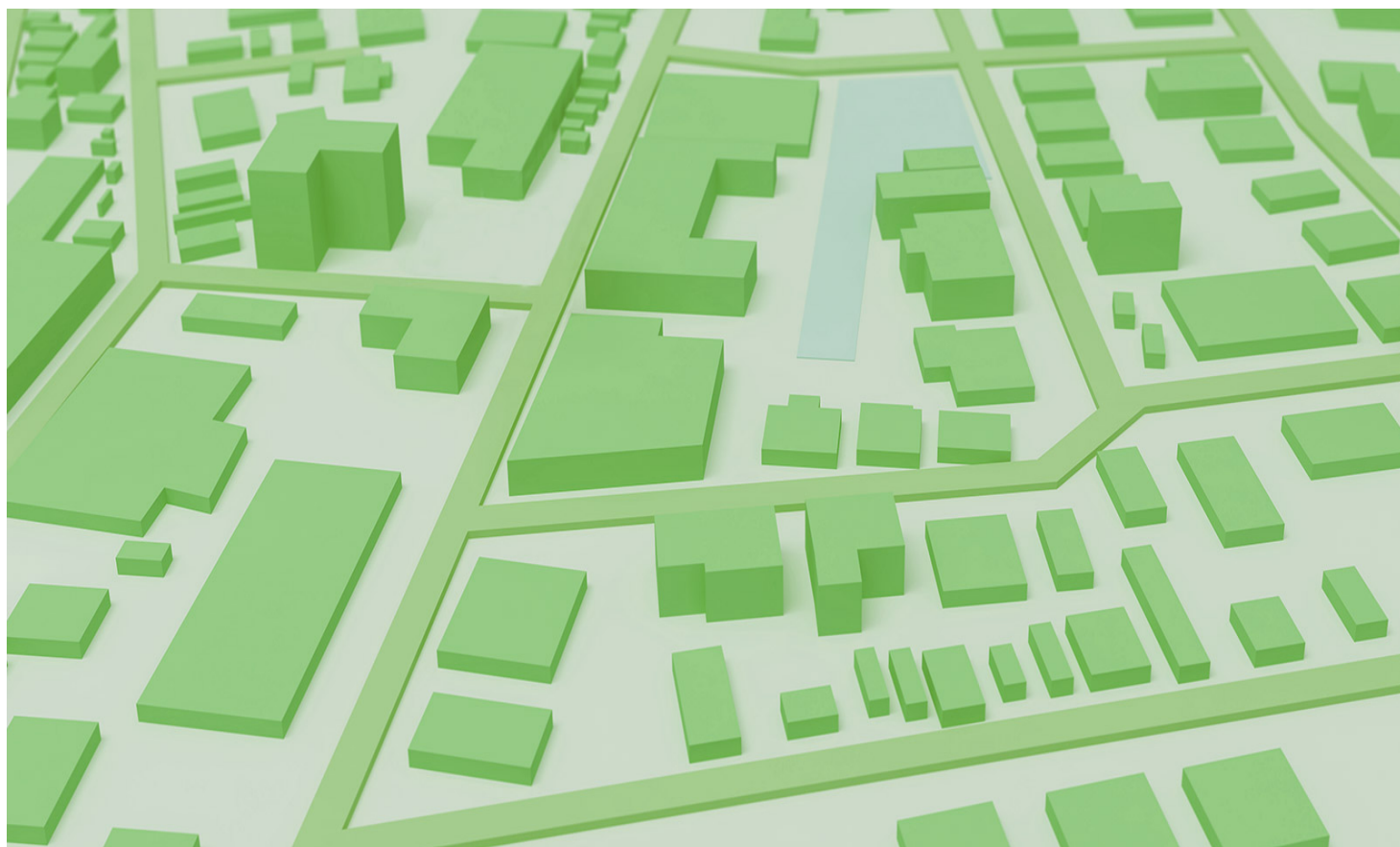

Afbeelding 10: ter hoogte van de groene lijn (niet op schaal) wordt een groene haag aanbevolen

DE OMGEVINGSJURIST

MAAKT UW BESTEMMINGSPLAN MILIEU-PROOF

- milieuzonering VNG-brochure en nieuwe stijl
- spuitzonering
- vormvrije m.e.r.-beoordelingen
- omgevingsplan

De Omgevingsjurist

Groot Handelsgebouw Rotterdam Business Center
Weena 737, 3013 AM Rotterdam

T: 010 – 268 0689

www.omgevingsjurist.nl
info@omgevingsjurist.nl